

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

2014-2017

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Πρόλογος

Η επίτευξη της ισότητας των φύλων είναι κεντρικής σημασίας για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τη δημοκρατική λειτουργία, το σεβασμό του κράτους δικαίου και την οικονομική ανάπτυξη και αειφορία. Η πρωτοποριακή εργασία του Συμβουλίου της Ευρώπης στα πεδία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ισότητας των φύλων, δημιούργησε ένα στέρεο νομικό και πολιτικό πλαίσιο, το οποίο συνέβαλε στην προώθηση των δικαιωμάτων των γυναικών και στην εγγύτερη προσέγγιση των κρατών μελών στην de facto ισότητα των φύλων. Επιτεύγματα-ορόσημο επί αυτού του ζητήματος, αποτελούν η σύνταξη των εξής δύο νομικών συνθηκών: η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη Δράση Καταπολέμησης της Εμπορίας Ανθρώπων και η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας (Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης).

Το Συμβούλιο της Ευρώπης, αποσκοπεί στην καταπολέμηση των στερεοτύπων φύλου, του σεξισμού και της βίας κατά των γυναικών στις διάφορες μορφές της. Φιλοδοξεί να αλλάξει τη νοοτροπία και τις στάσεις, να προωθήσει την ισόρροπη συμμετοχή γυναικών και ανδρών στην πολιτική και στη δημόσια ζωή και να ενθαρρύνει την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε όλα τα προγράμματα και τις πολιτικές. Η αλλαγή στις σχέσεις των δύο φύλων, η ενδυνάμωση των γυναικών και η κατάργηση των αρνητικών παραδοσιακών στερεοτύπων φύλου, είναι το κλειδί για την επίτευξη της ισότητας των φύλων. Συμμεριζόμαστε την πεποίθηση ότι, όταν οι γυναίκες έχουν ίσες ευκαιρίες με τους άνδρες στην κοινωνική και πολιτική ενεργό ζωή, οι οικονομίες και οι κοινωνίες ευημερούν, και σε γενικές γραμμές, η πιο ισόρροπη συμμετοχή των γυναικών στη λήψη αποφάσεων συμβάλλει σε θετικές μετασχηματιστικές διαδικασίες για τις κοινωνίες.

Το **Οριζόντιο Πρόγραμμα του Συμβουλίου της Ευρώπης** για την Ισότητα των Φύλων, έχει ως στόχο την αύξηση της επιρροής και της προβολής των προτύπων της ισότητας των φύλων, υποστηρίζοντας την εφαρμογή τους στα Κράτη Μέλη, μέσα από μια ποικιλία μέτρων, συμπεριλαμβανομένων την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου και τη δράση σε μια σειρά από τομείς προτεραιότητας. Η Στρατηγική του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Ισότητα των Φύλων (2014-2017), ένα ισορροπημένο, ευέλικτο και εστιασμένο έγγραφο, το οποίο στηρίζεται στα δυνατά σημεία, στις ιδιαιτερότητες και στην προστιθέμενη αξία του Συμβουλίου της Ευρώπης, θα καθοδηγήσει τις δράσεις του Οργανισμού και του Οριζόντιου Προγράμματος στον τομέα της ισότητας των φύλων για τα επόμενα τέσσερα χρόνια. Ο γενικός στόχος της Στρατηγικής, είναι να επιτύχει την προώθηση και ενδυνάμωση των γυναικών και την αποτελεσματικότερη υλοποίηση της ισότητας των φύλων στα Κράτη Μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, μέσω δράσεων σε πέντε στρατηγικούς στόχους:

1. καταπολέμηση των Στερεοτύπων των Φύλων και του Σεξισμού,
2. πρόληψη και καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών,
3. εξασφάλιση Ίσης Πρόσβασης των Γυναικών στη Δικαιοσύνη,
4. επίτευξη Ισόρροπης Συμμετοχής Γυναικών και Ανδρών στις Πολιτικές και Δημόσιες διαδικασίες λήψης αποφάσεων.
5. επίτευξη Ενσωμάτωσης της Διάστασης του Φύλου σε όλες τις πολιτικές και τα μέτρα.

Η Στρατηγική δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην εφαρμογή των υφισταμένων προτύπων. Η υιοθέτησή της από την Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης, είναι η πιο συμβολική έκφραση της δέσμευσης από τα Κράτη Μέλη μας και αποδεικνύει την αφοσίωσή τους στην προώθηση της ατζέντας της ισότητας των φύλων, ως μέρος των προσπαθειών μας να προασπίσουμε τις αρχές της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Thorbjorn Jagland -Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ισότητα των φύλων σημαίνει ισότιμη προβολή, ενδυνάμωση, ευθύνη και συμμετοχή των γυναικών και των ανδρών σε όλους τους τομείς του δημόσιου και του ιδιωτικού βίου. Σημαίνει επίσης, ίση πρόσβαση και κατανομή των πόρων μεταξύ γυναικών και ανδρών. Παρά το γεγονός ότι το νομικό καθεστώς των γυναικών στην Ευρώπη έχει αναμφισβήτητα βελτιωθεί κατά τις τελευταίες δεκαετίες, η αποτελεσματική ισότητα απέχει πολύ από την πραγματικότητα. Ακόμη και αν η πρόοδος είναι ορατή (μορφωτικό επίπεδο, συμμετοχή στην αγορά εργασίας, πολιτική εκπροσώπηση), διαφορές μεταξύ των φύλων εξακολουθούν να υφίστανται σε πολλούς τομείς, διατηρώντας τους άνδρες στους παραδοσιακούς τους ρόλους και περιορίζοντας τις ευκαιρίες των γυναικών να εκφράσουν τα θεμελιώδη δικαιώματά τους και να διεκδικήσουν την άσκησή τους.

Η πιο έντονη έκφραση της ανισορροπίας ισχύος μεταξύ των γυναικών και των ανδρών, είναι η βία κατά των γυναικών, η οποία αποτελεί τόσο παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όσο και σημαντικό εμπόδιο για την ισότητα των φύλων.

Η αλλαγή στις σχέσεις των δύο φύλων, η ενδυνάμωση των γυναικών και η κατάργηση των αρνητικών παραδοσιακών στερεοτύπων φύλου, είναι τα κλειδιά για την επίτευξη της ισότητας των φύλων και ωφελούν ολόκληρη την κοινωνία, συμπεριλαμβανομένων των ανδρών, καθώς και τις επόμενες γενιές. Όπως έχουν δείξει εκτεταμένες έρευνες σε διάφορες συνθήκες, όταν οι γυναίκες έχουν ίσες ευκαιρίες με τους άνδρες να είναι κοινωνικά και πολιτικά ενεργές, οι οικονομίες και οι κοινωνίες ευημερούν. Συνολικά, η πιο ισόρροπη συμμετοχή των γυναικών στη λήψη αποφάσεων συμβάλλει σε θετικές μετασχηματιστικές διαδικασίες για τις κοινωνίες, όπως αλλαγές σε νόμους, πολιτικές, υπηρεσίες, θεσμούς και κοινωνικούς κανόνες.

Η ουσιαστική συμβολή των γυναικών στις κοινότητες, τις κοινωνίες και τις οικονομίες, καθώς και το υψηλό κόστος της ανισότητας των φύλων, πρέπει να αναγνωρίζονται πλήρως, ιδιαίτερα στο σημερινό πλαίσιο της οικονομικής κρίσης. Οι ανισότητες σε όλα τα επίπεδα της κοινωνίας είναι ανοδικές. Η κρίση και τα επακόλουθα μέτρα λιτότητας έχουν χτυπήσει σκληρά τις γυναίκες σε πολλές χώρες μέσα από την απώλεια θέσεων εργασίας, τις περικοπές μισθών, τις μειώσεις στη δημόσια παροχή υπηρεσιών και τη συρρίκνωση των πόρων για ζωτικής σημασίας υπηρεσίες υποστήριξης σε γυναίκες που έχουν υποστεί βία.

Οι διακρίσεις σε βάρος των γυναικών έχουν διαρθρωτικό και οριζόντιο χαρακτήρα, ο οποίος διαπερνά όλους τους πολιτισμούς και τις κοινότητες, καθώς επίσης και όλους τους τομείς, τα επίπεδα και τις εκφάνσεις της ζωής. Οι ανισότητες των φύλων δρουν αυξητικά κατά τη διάρκεια της ζωής, έτσι ώστε ορισμένες άσχημες καταστάσεις που βιώθηκαν στα αρχικά στάδια της ζωής, καθώς και οι συνέπειες αυτών στα μεταγενέστερα στάδια, να περιορίζουν το δικαίωμα στην επιλογή. Οι γυναίκες συχνά υφίστανται διακρίσεις για διάφορους λόγους, όπως εκείνοι που αναφέρονται στο άρθρο 14 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και στο άρθρο 4.3 της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης, σχετικά με την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και την ενδοοικογενειακή βία (Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης).

Για όλους αυτούς τους λόγους, είναι σημαντική η αντιμετώπιση των διακρίσεων κατά των γυναικών με συστηματικό και ολοκληρωμένο τρόπο, ώστε να επιτευχθεί η πλήρης και ουσιαστική ισότητα των φύλων. Αυτό απαιτεί μια διττή προσέγγιση στη δουλειά που γίνεται για την ισότητα των φύλων και θα περιλαμβάνει:

- συγκεκριμένες πολιτικές και δράσεις, συμπεριλαμβανομένων θετικών δράσεων όπου χρειάζεται, σε κρίσιμους τομείς για την προώθηση των γυναικών και για την ισότητα των φύλων,
- την προώθηση, την παρακολούθηση, τον συντονισμό και την αξιολόγηση των διαδικασιών της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου σε όλες τις πολιτικές και τα προγράμματα.

Η επίτευξη της ισότητας των φύλων έχει κεντρική σημασία για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τη δημοκρατική λειτουργία, τον σεβασμό του κράτους δικαίου και την οικονομική ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα.

Το Συμβούλιο της Ευρώπης, με την πρωτοποριακή εργασία του στους τομείς των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ισότητας των φύλων, έχει οδηγήσει στη δημιουργία σταθερού νομικού και πολιτικού πλαισίου το οποίο, αν εφαρμοστεί, μπορεί να προωθήσει σημαντικά τα δικαιώματα των γυναικών και να φέρει τα Κράτη Μέλη πιο κοντά στην *de facto* ισότητα των φύλων.

Το **Οριζόντιο Πρόγραμμα για την Ισότητα των Φύλων** του Συμβουλίου της Ευρώπης που ξεκίνησε το 2012, έχει ως στόχο την αύξηση της επιρροής και της προβολής των προτύπων της ισότητας των φύλων, υποστηρίζοντας την εφαρμογή τους στα Κράτη Μέλη, μέσα από μια ποικιλία μέτρων, συμπεριλαμβανομένης της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου και της δράσης σε μια σειρά από τομείς προτεραιότητας. Για να επιτύχει το στόχο του, το Πρόγραμμα χρειάζεται τη συνεχή πολιτική και οικονομική υποστήριξη, που είναι απαραίτητη για την κινητοποίηση όλων των φορέων του Συμβουλίου της Ευρώπης που σχετίζονται με τη λήψη αποφάσεων, την παροχή συμβουλευτικής και την παρακολούθηση, με τη συμμετοχή τους στην ανάπτυξη, την εφαρμογή και

αξιολόγηση των θεμάτων της ισότητας των φύλων. Η Επιτροπή Ισότητας των Φύλων του Συμβουλίου της Ευρώπης βρίσκεται στο επίκεντρο αυτής της προσπάθειας.

Η στρατηγική αυτή βασίζεται στο τεράστιο νομικό και πολιτικό κεκτημένο του Συμβουλίου της Ευρώπης όσον αφορά στην ισότητα των φύλων, όπως επίσης και στα αποτελέσματα του τελευταίου Συμβουλίου Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης - που είναι αρμόδιο για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών, και πραγματοποιήθηκε το 2010 - και τους συνδέει με την τρέχουσα οικονομική συγκυρία καθώς και την πολιτική επιρροή στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης. Περιγράφει τους στόχους και τις προτεραιότητες του προγράμματος του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Ισότητα των Φύλων για τα έτη 2014-2017, προσδιορίζει τις μεθόδους εργασίας και τους κύριους εταίρους, καθώς και τα μέτρα που απαιτούνται για να αυξηθεί η προβολή των αποτελεσμάτων. Ένα διάγραμμα που θα προσδιορίζει την τρέχουσα κατάσταση, το μέλλον, τις προτεινόμενες δράσεις, και θα συνδέεται με τη στρατηγική για να φανεί η άμεση σχέση μεταξύ των στρατηγικών στόχων, των ειδικών μέτρων και των μέσων που χρησιμοποιούνται για την επίτευξή τους.

Κεφάλαιο 1

Σκοπός και στρατηγικοί στόχοι

Ο γενικός στόχος της στρατηγικής είναι να επιτευχθεί η προαγωγή και ενδυνάμωση των γυναικών και ως εκ τούτου, η αποτελεσματική υλοποίηση της ισότητας των φύλων στα Κράτη Μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, με την υποστήριξη της εφαρμογής των υφιστάμενων προτύπων.

Αυτό θα εκπληρωθεί μέσω της υλοποίησης των πέντε στρατηγικών στόχων, που επιπλέον θα ενσωματώνουν το ζήτημα των πολλαπλών διακρίσεων, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τα ειδικά δικαιώματα και τις ανάγκες των γυναικών και των ανδρών σε όλο τον κύκλο της ζωής τους.

▪ Στρατηγικός στόχος 1: Καταπολέμηση των στερεοτύπων φύλου και του σεξισμού

Τα στερεότυπα των φύλων αποτελούν σοβαρό εμπόδιο για την επίτευξη της πραγματικής ισότητας των φύλων και τροφοδοτούν τις διακρίσεις λόγω φύλου. Τα στερεότυπα των φύλων είναι προκαταλήψεις σύμφωνα με τις οποίες οι άνδρες και οι γυναίκες έχουν εκ προοιμίου χαρακτηριστικά και ρόλους που καθορίζονται και περιορίζονται από το φύλο τους. Τα στερεότυπα των φύλων μπορούν να περιορίσουν την ανάπτυξη των φυσικών ταλέντων και τις ικανότητες των αγοριών και των κοριτσιών, των γυναικών και των ανδρών, τις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές τους εμπειρίες, καθώς και γενικότερα τις ευκαιρίες τους στη ζωή. Τα στερεότυπα για τις γυναίκες δημιουργούνται από βαθιά ριζωμένες νοοτροπίες, αξίες, κανόνες και προκαταλήψεις σε βάρος των γυναικών, ενώ ταυτόχρονα δημιουργούν τέτοιες συνθήκες. Χρησιμοποιούνται για να δικαιολογήσουν και να διατηρήσουν τις ιστορικές σχέσεις εξουσίας των ανδρών πάνω στις γυναίκες, καθώς και των σεξιστικών συμπεριφορών που καθυστερούν την πρόοδο των γυναικών. Η δράση του Συμβουλίου της Ευρώπης θα επικεντρωθεί στα εξής:

➤ στην προώθηση της Ευαισθητοποίησης για την Ισότητα των Φύλων, ιδίως μέσω της ανάπτυξης των πρωτοβουλιών εκπαίδευσης και επικοινωνίας, με στόχο ένα ευρύ φάσμα

επαγγελματιών (συμπεριλαμβανομένων των δημοσίων υπαλλήλων), με ιδιαίτερη προσοχή στην πρόληψη όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών.

➤ στην προώθηση και τη διάδοση εκπαιδευτικών προγραμμάτων σπουδών και διδακτικών πρακτικών απαλλαγμένων από άμεσες και έμμεσες αναφορές σε στερεότυπα των φύλων, καθώς και την εφαρμογή και άλλων μέτρων που προτείνονται στο πλαίσιο των συστάσεων της Επιτροπής των Υπουργών για την ενσωμάτωση της οπτικής του φύλου στην εκπαίδευση.

➤ στην καταπολέμηση του σεξισμού ως μιας μορφής μίσους μέσω του λόγου και ενσωμάτωση αυτής της διάστασης στη δράση του Συμβουλίου της Ευρώπης με στόχο την καταπολέμηση της ρητορικής μίσους και των διακρίσεων, με παράλληλη ενεργή προώθηση του σεβασμού στις γυναίκες και τους άνδρες ταυτόχρονα.

➤ Καθορισμό πρακτικών μέτρων για:

- Να προωθηθεί μια θετική και μη στερεοτυπική εικόνα των γυναικών και των ανδρών στα μέσα ενημέρωσης,
- Να καταργηθεί η εικόνα κατωτερότητας και υποτέλειας των γυναικών, καθώς και τα στερεότυπα σχετικά με την αρρενωπότητα των ανδρών.
- Να επεκταθεί η ισόρροπη συμμετοχή γυναικών και ανδρών στις θέσεις λήψης αποφάσεων στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, ιδίως στη διαχείριση, τον προγραμματισμό και στους ρυθμιστικούς φορείς.

➤ στην προώθηση του ρόλου των ανδρών στην επίτευξη της ισότητας των φύλων.

▪ **Στρατηγικός στόχος 2: Πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών**

Η βία κατά των γυναικών εξακολουθεί να είναι διαδεδομένη σε όλα τα Κράτη Μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, με καταστροφικές συνέπειες για τις γυναίκες, τις κοινωνίες και τις οικονομίες. Τον Μάη του 2011 τέθηκε προς υπογραφή από το Συμβούλιο της Ευρώπης η *Σύμβαση για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών και την Ενδοοικογενειακή Βία* (Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης), η οποία είναι και η πιο προωθημένη διεθνής συνθήκη για την αντιμετώπιση αυτής της σοβαρής παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η δράση στον τομέα αυτό θα επιδιώξει να:

➤ υποστηρίξει τα Κράτη Μέλη να υπογράψουν και να επικυρώσουν τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης μέσω της παροχής τεχνικών και νομικών συμβουλών,

➤ ενισχύσει την εφαρμογή της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης εμπλέκοντας όλους τους σχετικούς φορείς και οργανισμούς του Συμβουλίου της Ευρώπης,

➤ συλλέξει και να διαδώσει πληροφορίες σχετικά με τα νομικά και τα άλλα μέτρα καθώς και τις καλές πρακτικές που λαμβάνονται σε εθνικό επίπεδο για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών.

➤ προωθήσει τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης πέρα από την Ευρωπαϊκή Ήπειρο, διαθέτοντας την τεχνογνωσία και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών στο πλαίσιο της συνεργασίας με χώρες μη μέλη και άλλους περιφερειακούς και διεθνείς οργανισμούς.

▪ **Στρατηγικός στόχος 3: Η εξασφάλιση της ίσης πρόσβασης των γυναικών στη δικαιοσύνη**

Οι συνεχιζόμενες ανισότητες μεταξύ γυναικών και ανδρών, οι προκαταλήψεις και τα στερεότυπα με βάση τα φύλα, οδηγούν επίσης σε άνιση πρόσβαση των γυναικών και των ανδρών στη δικαιοσύνη. Μια μελέτη πάνω στην πρόσβαση των γυναικών στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων επέστησε την προσοχή στο χαμηλό αριθμό των αιτήσεων που υποβάλλονται από γυναίκες, επισημαίνοντας ότι αυτό ενδεχομένως αντανακλούσε τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες σε εθνικό επίπεδο. Οι λόγοι που προέβλεπε περιλαμβάνουν την έλλειψη ενημέρωσης, εμπιστοσύνης, πόρων, τις προκαταλήψεις των φύλων και τα πολιτισμικά, κοινωνικά και οικονομικά εμπόδια. Τα εμπόδια αυτά είναι ιδιαίτερα σημαντικά στην περίπτωση που οι γυναίκες είναι θύματα βίας ή που είναι ευάλωτες απέναντι σε καταστάσεις οι οποίες ενισχύουν διάφορες μορφές διακρίσεων.

Η Δράση του Συμβουλίου της Ευρώπης σε αυτόν τον τομέα θα επιδιώξει:

- να αναλύσει τα εθνικά και διεθνή πλαίσια με σκοπό τη συλλογή δεδομένων και τον εντοπισμό των εμποδίων που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στην απόκτηση πρόσβασης στα εθνικά δικαστήρια και την διεθνή δικαιοσύνη,
- να εντοπίσει, να συλλέξει και να διαδώσει τυχόν υπάρχουσες θεραπείες και καλές πρακτικές που θα στοχεύουν στη διευκόλυνση της πρόσβασης των γυναικών στη δικαιοσύνη, συμπεριλαμβανομένων των εξωδικαστικών και νομικών σταδίων της προστασίας των δικαιωμάτων των γυναικών (μεταξύ άλλων μέσω Συνηγόρου του Πολίτη και των άλλων θεσμικών φορέων προάσπισης ανθρωπίνων δικαιωμάτων),
- να διατυπώσει προτάσεις για τη βελτίωση της κατάστασης.

▪ **Στρατηγικός στόχος 4: Η επίτευξη της ισόρροπης συμμετοχής γυναικών και ανδρών στην πολιτική και δημόσια λήψη αποφάσεων**

Η πλουραλιστική δημοκρατία απαιτεί την ισόρροπη συμμετοχή των γυναικών και των ανδρών στην πολιτική και τη δημόσια λήψη αποφάσεων. Το Συμβούλιο της Ευρώπης παρέχει πρότυπα με σαφείς οδηγίες για το πώς μπορεί να επιτευχθεί αυτό.

Η Δράση στον τομέα αυτό θα επιδιώξει:

- Επίτευξη ισόρροπης συμμετοχής των γυναικών και των ανδρών στην πολιτική ή τη δημόσια ζωή σε οποιοδήποτε όργανο λήψης αποφάσεων (η εκπροσώπηση είτε των γυναικών είτε των ανδρών δεν πρέπει να πέφτει κάτω του 40%).

- Παρακολούθηση της προόδου που αφορά τη συμμετοχή των γυναικών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, διασφάλιση της γνωστοποίησης των δεδομένων και καλών πρακτικών στα Κράτη Μέλη. Αυτό θα γίνει κυρίως μέσω της συλλογής και της διάδοσης πληροφοριών σχετικά με την εφαρμογή της Σύστασης της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης, για την ισόρροπη συμμετοχή των γυναικών και ανδρών στην πολιτική και δημόσια ζωή, συμπεριλαμβανομένης της λήψης αποφάσεων.
- Προσδιορισμό των μέτρων που αποσκοπούν στην ενδυνάμωση των υποψήφιων και εκλεγμένων γυναικών, στη διευκόλυνση και ενθάρρυνση της συμμετοχής τους στις εκλογές σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Αυτό θα περιλαμβάνει μέτρα που αφορούν τα εκλογικά συστήματα, τα κατώτατα όρια ποσοστάσεων με στόχο την ισοτιμία, τη δημόσια χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων και των συνθηκών εργασίας των εκλεγμένων αντιπροσώπων, καθώς επίσης και την ενθάρρυνση των γυναικών να συμμετάσχουν στην εκλογική διαδικασία ψηφίζοντας.
- Επίτευξη ισόρροπης συμμετοχής στους φορείς, τους οργανισμούς και τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων του Συμβουλίου της Ευρώπης καθώς και σε ανώτερες και μεσαίες διαχειριστικές λειτουργίες της Γραμματείας.

▪ **Στρατηγικός στόχος 5: Η επίτευξη της ενσωμάτωσης της οπτικής του φύλου σε όλες τις πολιτικές και τα μέτρα**

Η ενσωμάτωση της οπτικής του φύλου είναι η (ανα)διοργάνωση, βελτίωση, ανάπτυξη και η αξιολόγηση των πολιτικών διαδικασιών, έτσι ώστε η προοπτική της ισότητας των φύλων να ενσωματώνεται σε όλες τις πολιτικές σε όλα τα επίπεδα και σε όλα τα στάδια, από τους φορείς που συμμετέχουν κανονικά στη χάραξη πολιτικής.

Στη Σύστασή της προς τα Κράτη Μέλη σχετικά με τα πρότυπα και τους μηχανισμούς της ισότητας των φύλων, η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης υπενθυμίζει τη σημασία της υιοθέτησης μεθόδων για την εφαρμογή της στρατηγικής ενσωμάτωσης της οπτικής του φύλου, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης προϋπολογισμών με βάση το φύλο, την ανάλυση με βάση το φύλο, καθώς και την αποτίμηση των επιπτώσεων στα φύλα. Η εμπειρία δείχνει, ωστόσο, ότι ακόμη και τα πιο αφοσιωμένα Κράτη Μέλη συναντούν δυσκολίες στην επίτευξη της ενσωμάτωσης της οπτικής του φύλου.

Το Συμβούλιο της Ευρώπης θα επιδιώξει να επιτύχει την ενσωμάτωση της οπτικής του φύλου σε:

- Διάφορους τομείς πολιτικής, ειδικότερα στους τομείς της δικαιοσύνης, της εφαρμογής του δικαίου, της τοπικής αυτοδιοίκησης, των μέσων ενημέρωσης, του πολιτισμού, της εκπαίδευσης, των μειονοτήτων, της μετανάστευσης, των Ρομά, των δικαιωμάτων των παιδιών, της βιοηθικής, της κοινωνικής συνοχής, της νεολαίας και του αθλητισμού, στην καταπολέμηση της διαφθοράς, της εμπορίας ανθρώπων και της χρήσης ουσιών.
- Στην ανάπτυξη και την εφαρμογή προγραμμάτων, έργων και δράσεων συνεργασίας.
- Σε διαδικασίες και στη λειτουργία των διαφόρων οργανισμών και φορέων της πολιτικής, ιδιαίτερα μέσω της κινητοποίησης και της συμβολής των εξής:

- Της Επιτροπής των Υπουργών, της Ολομέλειας του Κοινοβουλίου, του Κογκρέσο των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών του Συμβουλίου της Ευρώπης, του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και του Επιτρόπου για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα
- Των συντονιστικών επιτροπών και άλλων διακυβερνητικών οργανισμών
- Των μηχανισμών παρακολούθησης
- Επιμέρους Συμφωνιών
- Στις πολιτικές διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού του Συμβουλίου της Ευρώπης .

Το Συμβούλιο της Ευρώπης θα συνεχίσει, επίσης, να προωθεί ενεργά την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου με τη συγκέντρωση πληροφοριών και τη διάδοση των καλών πρακτικών σε όλα Κράτη Μέλη του.

Κεφάλαιο II

Θεσμικό πλαίσιο, πόροι και μέθοδοι εργασίας.

Η οριζόντια φύση του Προγράμματος για την Ισότητα των Φύλων προϋποθέτει ότι όλες οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων και οι φορείς συμβουλευτικής και παρακολούθησης του Συμβουλίου της Ευρώπης, πρέπει να υποστηρίζουν και να συμβάλλουν ενεργά στην επίτευξη του σκοπού και των στόχων της Στρατηγικής για την Ισότητα των Φύλων. Θα κληθούν να αναλάβουν πρωτοβουλίες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων των αντίστοιχων εντολών τους και λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την κατάσταση και τους πόρους τους. Για να τονωθεί και να διευκολυνθεί η διαδικασία αυτή, το θεσμικό πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης συνεπικουρείται από τα παρακάτω όργανα:

- Η Επιτροπή Ισότητας των Φύλων: μια διακυβερνητική ομάδα εμπειρογνομόνων ανοικτή σε όλα τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης όπου η συμμετοχή 16 εκλεγμένων αντιπροσώπων καλύπτεται από τον προϋπολογισμό του Συμβουλίου της Ευρώπης. Υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ανθρώπινη Αξιοπρέπεια, την Ισότητα και την Κοινωνική Συνοχή (CDPPE), η αποστολή της είναι να κατευθύνει το Οριζόντιο Πρόγραμμα για την Ισότητα των Φύλων, να παρέχει συμβουλές και να συμπεριλαμβάνει τα διάφορα μέρη της, καθώς και να έρχεται σε επαφή με συναφείς διακυβερνητικές οργανώσεις, παρέχοντας εξειδίκευση και έναν χώρο συζητήσεων (φόρουμ) για την ανταλλαγή καλών πρακτικών και θεμάτων που προκαλούν ανησυχία.
- Ο Θεματικός Συντονιστής της Επιτροπής Υπουργών για την Ισότητα των Φύλων και την Εμπορία Ανθρώπων διευκολύνει συζητήσεις στην Επιτροπή των Υπουργών για ζητήματα που σχετίζονται, μεταξύ άλλων, με το Οριζόντιο Πρόγραμμα για την Ισότητα των Φύλων.
- Τα Εθνικά Σημεία Επαφής που διορίζονται σε εθνικό επίπεδο παρέχουν ένα σημαντικό σύνδεσμο μεταξύ του Συμβουλίου της Ευρώπης, των φορέων και των μηχανισμών που είναι υπεύθυνοι για την ισότητα των φύλων σε εθνικό επίπεδο, δηλαδή την κυβέρνηση, το κοινοβούλιο, τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, την κοινωνία των πολιτών και τον ιδιωτικό τομέα. Αναμένεται

επίσης, να προωθήσουν τα διεθνή πρότυπα σε εθνικό επίπεδο με στόχο να γεφυρωθεί το χάσμα μεταξύ της νόμιμης και της πραγματικής ισότητας στην εκάστοτε χώρα. Το Δίκτυο των Εθνικών Σημείων Επαφής είναι επίσης μια πλατφόρμα για θεματικές συζητήσεις και ανταλλαγή καλών πρακτικών.

➤ Οι Εισηγητές της Ισότητας των Φύλων που έχουν οριστεί από διακυβερνητικούς φορείς και άλλες δομές του Συμβουλίου της Ευρώπης, πρέπει να προσδιορίσουν τους τρόπους ενσωμάτωσης της οπτικής του φύλου στη λειτουργία, τα προγράμματα και τις δράσεις αυτών των δομών. Σε συνεργασία με την Επιτροπή Ισότητας των Φύλων, θα εντοπίζουν τις ευκαιρίες για την ανάπτυξη μέτρων ή νέων δράσεων για την προώθηση της ισότητας των φύλων.

➤ Η Ομάδα για την Ενσωμάτωση της Οπτικής του Φύλου είναι μία ομάδα στελεχών του Συμβουλίου της Ευρώπης, που υπηρετούν στους διάφορους τομείς και φορείς του Οργανισμού. Αποστολή τους είναι να μοιράζονται πληροφορίες και εξειδίκευση, να παρουσιάζουν τα αποτελέσματα, να εντοπίζουν τις ευκαιρίες για κοινή δράση και να υποβάλουν προτάσεις για να διευκολυνθεί η εφαρμογή του Προγράμματος για την Ισότητα των φύλων.

Προκειμένου να αξιολογηθεί η πρόοδος στην εφαρμογή της στρατηγικής, η Επιτροπή Ισότητας των Φύλων θα προβαίνει τακτικά σε απολογισμό των αποτελεσμάτων που έχουν επιτευχθεί και θα συντάσσει ετήσια έκθεση (που θα τεθεί υπόψη της Επιτροπής των Υπουργών, μέσω της αρμόδιας συντονιστικής επιτροπής).

Κεφάλαιο III

Συνεργασίες

Οι κυριότεροι διεθνείς εταίροι του Συμβουλίου της Ευρώπης έχουν υιοθετήσει Στρατηγικές ή Σχέδια Δράσης για την Ισότητα των Φύλων. Αυτό έχει δημιουργήσει μια σταθερή βάση για συνεργασίες και σε ορισμένες περιπτώσεις, μια θεσμοθετημένη συνεργασία, επιτρέποντας τον εντοπισμό των ευκαιριών για κοινή δράση, τη συμπληρωματικότητα και τη συνεργασία.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, ο ΟΗΕ-Γυναίκες και ο Οργανισμός Ασφάλειας και Συνεργασίας στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ) έχουν εμπλακεί στην ανάπτυξη αυτής της Στρατηγικής. Συνεπώς, καλούνται να συμβάλουν κατάλληλα στην εφαρμογή της, ιδίως με τη διοργάνωση τακτικών διαβουλεύσεων με το Συμβούλιο της Ευρώπης, να συμμετέχουν στις συνεδριάσεις και εκδηλώσεις και να προγραμματίζουν και να υλοποιούν κοινές πρωτοβουλίες. Το Συμβούλιο της Ευρώπης θα επιδιώξει να ενισχύσει τη συνεργασία με άλλους φορείς και οργανισμούς του ΟΗΕ [ιδίως Ύπατη Αρμοστεία για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, Σύμβαση για την Εξάλειψη των Διακρίσεων σε βάρος των Γυναικών (CEDAW), UNICEF και UNESCO] και άλλων διεθνών οργανισμών (όπως ο ΟΟΣΑ, η Παγκόσμια Τράπεζα, ο Διεθνής Οργανισμός Γαλλοφωνίας).

Το Πρόγραμμα για την Ισότητα των Φύλων θα επιδιώξει επίσης να εντάξει, να δεσμεύσει και να αξιοποιήσει την εμπειρία και την τεχνογνωσία των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών στην ανάπτυξη, στην εφαρμογή και στην αξιολόγηση των πολιτικών, των προγραμμάτων και των

δράσεων. Άλλοι συνεργάτες στην υλοποίηση της Στρατηγικής για την Ισότητα των Φύλων αποτελούν:

- Τα Κοινοβούλια
- Οι εθνικές κυβερνήσεις
- Οι τοπικές αρχές και οι ενώσεις τους
- Οι φορείς και οι οργανισμοί Ισότητας των Φύλων
- Τα Ιδρύματα για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου
- Επαγγελματικά δίκτυα (ιδίως στον δικαστικό, τον δημοσιογραφικό, τον εκπαιδευτικό τομέα, τον τομέα της υγείας και τις κοινωνικές υπηρεσίες)
- Τα συνδικάτα και οι ενώσεις εργοδοτών
- Τα μέσα ενημέρωσης
- Ο ιδιωτικός τομέας.

Κεφάλαιο IV

Επικοινωνία

Ένα σχέδιο επικοινωνίας πρόκειται να αναπτυχθεί με σκοπό:

- Την αύξηση της προβολής των προτύπων, των μελετών, των κατευθυντήριων γραμμών, των εκδηλώσεων και των αποτελεσμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης.
- Την αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με συγκεκριμένα θέματα, με σκοπό την αλλαγή στάσεων, νοοτροπιών και συμπεριφορών .
- Τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των διαφόρων μερών του προγράμματος καθώς και των εταίρων
- Την προβολή των καλών πρακτικών και των στατιστικών δεδομένων που συλλέγονται σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Αυτό το σχέδιο επικοινωνίας θα συνοδεύεται από ένα σχέδιο εκπαίδευσης που θα απευθύνεται στους Εισηγητές για την Ισότητα των Φύλων, τα στελέχη του Συμβουλίου της Ευρώπης και άλλους εμπειρογνώμονες που συμμετέχουν στις εργασίες του Οργανισμού.